

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2017/2257(INI)

17.5.2018

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za promet i turizam

na temu Europa u pokretu: program za budućnost mobilnosti u EU-u
(2017/2257(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Damiano Zoffoli

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za promet i turizam da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podržava komunikaciju Komisije od 31. svibnja 2017. naslovljenu „Europa u pokretu“ (COM(2017)0283), posebice što se tiče potrebe za brz prelazak na cestovnu mobilnost s niskom razinom emisija i bez emisija, intermodalnost, zajedničku mobilnost i razvoj umreženih i povezanih vozila ulaganjem i međusobnim povezivanjem infrastrukture, energetskih i digitalnih mreža; pozdravlja strateški pristup postizanju koherentnog regulatornog okvira za sve složenije područje cestovnog prometa koji je izražen u komunikaciji;
2. napominje da dekarbonizacija prometa ima potencijal da smanji ovisnost o uvozu i nadomjesti ga čišćim izvorima energije domaće proizvodnje; podsjeća na to da:
 - a) na sektor cestovnog prometa otpada gotovo petina emisija stakleničkih plinova EU-a te da se u njemu kao gorivo koristi skoro isključivo nafta
 - b) se od 2010. do 2050. u cestovnom prometu očekuje povećanje putnika od 42 %, a tereta od 60 %
 - c) će emisije stakleničkih plinova u prometu morati do sredine stoljeća biti barem 60 % niže nego u 1990. i u stalnom padu prema nultoj stopi;
stoga ističe potrebu za stalnim naporima za poboljšanje inovacija i privlačenje privatnih ulaganja u istraživanja i razvoj, razvoj tržišta za nove tehnologije i rješenja te u infrastrukturu te za razvoj prometnih usluga s niskom razinom ugljika poput javnog prijevoza; skreće pozornost na važnost usmjeravanja mobilnosti i naglašava da je za ostanak u okviru obveza iz Pariškog sporazuma norme o učinkovitosti vozila i prometnoj infrastrukturi potrebno uskladiti s cilnjom razinom ugljika, vodeći računa o njihovu životnom vijeku;
3. ponovno ističe obveze za borbu protiv klimatskih promjena koje je EU preuzeo u okviru Pariškog sporazuma, Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. i klimatskog i energetskog okvira za 2030. godinu; pozdravlja već usvojene mjere kao što su prijelaz na Globalno usklađen ispitni postupak za laka vozila (WLTP) te paketi o stvarnim emisijama tijekom vožnje (RDE) kojima se želi smanjiti raskorak između deklariranih ciljeva dekarbonizacije i stvarnih razina emisija na cestama; traži od Komisije da prati djelotvornost tih mera i da, po potrebi, predloži daljnja poboljšanja; smatra da je postupak testiranja emisija u Globalno usklađenom ispitnom postupku za laka vozila korak u pravom smjeru kad je riječ o mjerenu potrošnje goriva i emisija CO₂ osobnih automobila;
4. ističe da je, kad se putovanja raščlane po načinu putovanja, privatni automobil i dalje glavno prijevozno sredstvo u pogledu broja putovanja;
5. smatra da je važno u urbanom okruženju poboljšati infrastrukturu za alternativnu mobilnost s nultom razinom emisija; ističe nužnost financiranja projekata za poboljšanje

lokalne i regionalne mobilnosti s niskom razinom emisija, primjerice sustava gradskih bicikala;

6. naglašava da će u tu svrhu biti potrebno brzo povećati električnu mobilnost i korištenje alternativnih goriva jer na cestovni promet otpada jedna petina emisija u EU-u i jer se ta brojka povećava, ali da pritom treba držati na oku emisije ugljika i utjecaj na okoliš koje ima proizvodnja tih alternativnih izvora energije; smatra da je važno da se ljudi potaknu na usvajanje održivih navika kad je riječ o mobilnosti s pomoću ekonomskih poticaja i podizanjem razine svijesti o utjecajima na okoliš pojedinačnih načina prijevoza; ističe postojeće finansijske i nefinansijske barijere kojima su potrošači izloženi pri kupovini električnog vozila; podsjeća da prihvaćanje goriva s niskom razinom emisija na strani krajnjih korisnika snažno ovisi o dostupnosti infrastrukture za ta goriva; u tom smislu pozdravlja postojeće privatne i javne inicijative za roaming među operatorima infrastrukture za punjenje; poziva Komisiju i države članice da poduzmu sve potrebne mјere za olakšavanje roaminga i pristupačnost infrastrukture za punjenje u Europi;
7. smatra da je potrebno stvoriti poticaje za korištenje goriva niskom razinom emisija i razvoj kompatibilnih vozila te u potpunosti iskoristiti njihove pogodnosti za okoliš kako bi se ubrzala tržišna penetracija goriva s niskom razinom emisija; međutim, ponavlja da će za ispunjavanje obveza iz Pariškog sporazuma emisije stakleničkih plinova koje nastaju u prometu morati biti u stalnom padu kako bi se postigla nulta stopa sredinom stoljeća; ističe da se europski sektor cestovnog prometa ne može preobraziti u ekološki i gospodarsko održiv sektor dalnjim ustrajanjem na jednom tehnološkom pristupu za sve i da je stoga potrebna istinski tehnološki neutralna ocjena sustava vožnje u vezi s razvojem budućih vozila koji će odgovarati različitim potrebama za mobilnošću; naglašava da su potrebni više sektorski naporci za ubrzanje ulaganja u infrastrukturu za goriva s niskim razinama emisija, što je preduvjet za veću primjenu i širenje vozila na alternativni pogon;
8. ukazuje, osim toga, na činjenicu da se dnevna putovanja odvijaju na vrlo kratkim udaljenostima i da je zbog toga nužno predvidjeti infrastrukturu za održivu mobilnost (bicikl, pješačenje itd.) kako bi se građanima pružila alternativa cestovnom prometu;
9. ističe da će, prema predviđanjima, prijevoz putnika do 2050. godine porasti za 40 %, posebno u sektoru zračnog prometa (+58 %), što će dovesti do povećanja emisija stakleničkih plinova od 15 % između 2030. i 2050. u odnosu na razine iz 1990. godine;
10. napominje da buduće strategije mobilnosti i prometa, radi novih rješenja u ekonomiji dijeljenja i suradnje, moraju prepoznati ulagački potencijal u ruralnim područjima;
11. napominje da pouke iz prethodnih i postojećih projekata, kao što su program rada u području prometa, instrument za povezivanje Europe i održiva zajednička mobilnost povezana s javnim prijevozom u europskim ruralnim područjima (SMARTA), pružaju elemente za pametna sela, što podrazumijeva i učinkovitiju i pametniju logistiku od vrata do vrata, inovativne koncepte mobilnosti kao usluge, pametnu prometnu infrastrukturu sljedeće generacije, povezan i automatiziran promet te pametnu urbanu mobilnost (promet u gradove i iz njih);
12. pozdravlja činjenicu da je Komisija također uspostavila vezu s kružnim gospodarstvom s posebnim naglaskom na rijetke materijale i baterije; u tom smislu potiče Komisiju da

dodatno ocijeni utjecaj proizvodnje baterija i njihova recikliranja na okoliš da bi se dobila prava slika utjecaja električnih baterijskih vozila na okoliš kako bi se olakšala usporedba cjeloživotne održivosti različitih pogonskih sustava;

13. naglašava potencijalne koristi ponovne upotrebe baterija iz vozila, npr. u pametnim mrežama i pametnim rješenjima za skladištenje u kućanstvima, te poziva Komisiju i države članice da programima financiranja podupru istraživanja i pilot-projekte u tom području;
14. podržava veće korištenje digitalnih tehnologija u provedbi načela „onečišćivač plaća“ poput elektroničke naplate cestarine i prodaje karata koja se temelji na ekološkoj učinkovitosti vozila; ističe da bi u harmoniziranom okviru za sustave naplate cestarine trebalo uzeti u obzir i emisije stakleničkih plinova i emisije onečišćujućih tvari u pogledu ekološke učinkovitosti kako bi se poslao jasan i uravnotežen signal za razvoj novih vozila; međutim, naglašava da ta pravila moraju biti jasna i transparentna za korisnike cesta; naglašava povoljan utjecaj koji na okoliš i sigurnost imaju povezana rješenja u vezi s mobilnošću u urbanim područjima, kao što su optimizirani tokovi prometa i smanjenje prometa vozila koja traže mjesto za parkiranje te poziva Komisiju i države članice da podrže gradove u usvajanju za to potrebnih tehnologija; međutim, naglašava da razvoj autonomne vožnje ne bi trebao dovesti do povećanja broja pojedinačnih vožnji ili zagušenja u prometu; smatra da je važno da se nove usluge prijevoza, kao što su zajednička vožnja automobilom i MaaS tretiraju kao načini putovanja koji su barem jednako dobri, ako ne i bolji, u odnosu na privatnu vožnju; pozdravlja smjernice Komisije gradovima za reguliranje pristupa vozila gradovima; međutim, ističe da je na europskoj razini potrebno učiniti više kako bi se izbjegla fragmentacija jedinstvenog prometnog područja; u tom kontekstu ukazuje na važnost financiranja projekata prometne infrastrukture za ostvarivanje klimatskih ciljeva te važnost prekogranične suradnje država članica; smatra da bi, kad je riječ o finansijskim sredstvima EU-a za promet, svrshodnost za ostvarivanje klimatskih ciljeva trebala biti jedno od mjerila za prihvatljivost projekata;
15. ističe da cestovni promet prema statistikama Svjetske zdravstvene organizacije doprinosi onečišćenju zraka i onečišćenju bukom, što ima negativan utjecaj na zdravlje građana, posebno u urbanim okruženjima; ističe da se procjenjuje da zbog sitnih čestica u 28 država članica EU-a prerano umre 399 000 ljudi godišnje, a da ta brojka iznosi 75 000 kad je riječ o dušikovim oksidima i 13 600 kad je riječ o ozonu; ističe da je više od 30 % europske populacije izloženo buci od prometa većoj od norme koja iznosi 55 Ldn dB; poziva na uvodenje učinkovite strategije za smanjenje razine onečišćivača poput NO_x, NO₂ i sitnih čestica te ističe da emisije onečišćivača zraka koje potječu iz prometa treba drastično smanjiti;
16. podsjeća na zastrašujuće eksperimente s izlaganjem ljudi i majmuna ispušnim plinovima koje je provodila europska skupina za istraživanja o okolišu i zdravlju u sektoru prometa (EUTG), koju financiraju najveća automobilska poduzeća; podsjeća da to nije prvi skandal automobilske industrije te vrste; poziva da sva istraživanja na temelju kojih se osmišljavaju mjere EU-a budu potpuno neovisna od automobilske industrije, što obuhvaća i financiranje i podugovaranje;
17. napominje da je davanje informacija potrošačima o putničkim vozilima od ključne

važnosti za ubrzavanje dekarbonizacije u prometu te stoga poziva na poboljšanje informacija o emisijama i potrošnji goriva vozila, uključujući standardizirane, vidljive i jasne oznake vozila, kako bi se potrošačima omogućilo da donesu informiranu odluku i promiču promjene u ponašanju poduzeća i privatnih osoba te čišća mobilnost; ističe da će točnije informacije olakšati i postupke „zelene” javne nabave te omogućiti javnim tijelima da se njima koriste; pozdravlja Preporuku Komisije(EU) 2017/948¹ i poziva Komisiju da razmotri reviziju Direktive o oznakama za vozila 1999/94/EZ²;

18. traži da se okolišni i društveni vanjski utjecaji cestovnog prometa internaliziraju i da se zatim potrošačima daju cjenovni signali koji će odražavati te troškove;
19. naglašava da se u Direktivi o čistim vozilima za ostvarivanje njezina punog potencijala mora voditi računa o potrebama i raspoloživim resursima općina i regionalnih tijela, osobito u pogledu složenosti i administrativnog opterećenja;
20. pozdravlja obvezu Komisije da do 2. svibnja 2018. predstavi zakonodavni prijedlog za emisije CO₂ i standarde potrošnje goriva za teška vozila koji bi trebali biti ambiciozni, realistični i temeljeni na podacima prikupljenima pomoću Alata za izračun potrošnje energije vozila (VECTO) kako bi se uskladilo zakonodavstvo o teškim vozilima; naglašava da alat VECTO treba brzo i redovito ažurirati kako bi se uzele u obzir nove tehnologije za pravovremeno poboljšanje učinkovitosti vozila;
21. naglašava da se ruralna mobilnost suštinski razlikuje od urbane mobilnosti ne samo zbog udaljenosti i dostupnosti javnog prijevoza, ali i po svojim okolišnim i gospodarskim čimbenicima kao što su niži pritisak emisija onečišćivača na okoliš, niži prosječni dohodak i više prepreke ulaganjima u infrastrukturu; ističe da se pri modernizaciji, socijalno pravednom prijelazu na čistu energiju i digitalizaciji europske mobilnosti i prometa moraju uzeti u obzir posebnosti ruralnih područja, budući da posebno u tim područjima nove društvene, tehnološke i gospodarske promjene utječu na promet i sustav mobilnosti u cjelini; ističe da bi Komisija stoga trebala uvesti međusektorski pristup kako bi osigurala neometanu provedbu integriranog pristupa pametnih sela povezanog s prometom i mobilnosti, kojim bi se potaknulo korištenje digitalnih platformi koje povećavaju ruralnu mobilnost, te čišći i zdraviji okoliš; poziva na uspostavu jednakih uvjeta tržišnog natjecanja kako bi se zajamčila posebna tehnološka poboljšanja za ruralne centre i mreže;
22. naglašava da ambicije za ciljeve u vezi s CO² za teška vozila moraju biti u skladu s budućim ambicijama da se smanje emisije onečišćivača, npr. u okviru EURO 7, te sa zahtjevima iz Direktive 2015/719 o dimenzijama tereta³; naglašava da alat VECTO

¹ Preporuka Komisije (EU) 2017/948 od 31. svibnja 2017. o primjeni vrijednosti potrošnje goriva i emisija CO₂ homologiranih i izmjerjenih prema Globalno usklađenom ispitnom postupkom za laka vozila kad se potrošače informira na temelju Direktive 1999/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (priopćena pod brojem dokumenta C(2017) 3525), SL L 142, 2.6.2017., str. 100.

² Direktiva 1999/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o raspoloživosti informacija za potrošače o potrošnji goriva i emisijama CO₂ u vezi s prodajom novih osobnih vozila, SL L 12, 18.1.2000., str. 16.

³ Direktiva (EU) 2015/719 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice (SL L 115, 6.5.2015., str. 1.)."

treba brzo i redovito ažurirati kako bi se uzele u obzir nove tehnologije za pravovremeno poboljšanje učinkovitosti vozila;

23. napominje da kabotaža ima samo mali udio u ukupnom cestovnom prijevozu tereta i ističe da ograničenja kabotaže ne bi smjela dovoditi do vožnje bez tereta, čime se smanjuje učinkovitost i što nepovoljno utječe na okoliš.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	17.5.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Urszula Krupa, Jo Leinen, Peter Liese, Lukas Mandl, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, John Procter, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Claudiu Ciprian Tănasescu, Ivica Tolić, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Nikos Androulakis, Nicola Caputo, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Karol Karski, Ulrike Müller, Stanislav Polčák, Julia Reid, Bart Staes, Dubravka Šuica, Tiemo Wölken
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	John Flack, Jaromír Kohlíček, Miltiadis Kyrkos

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

60	+
ALDE	Gerben-Jan Gerbrandy, Jan Huitema, Anneli Jäättänenmäki, Valentinas Mazuronis, Ulrike Müller, Nils Torvalds
ECR	John Flack, Karol Karski, Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, John Procter
EFDD	Piernicola Pedicini
ENF	Sylvie Goddyn
GUE/NLG	Stefan Eck, Jaromír Kohlíček
NI	Zoltán Balczó
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Esther Herranz García, György Hölvényi, Peter Jahr, Peter Liese, Lukas Mandl, Stanislav Polčák, Annie Schreijer-Pierik, Dubravka Šuica, Ivica Tolić, Adina-Ioana Válean
S&D	Nikos Androulakis, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Jytte Guteland, Miltiadis Kyrkos, Jo Leinen, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Pavel Poc, Claudiu Ciprian Tănasescu, Tiemo Wölken, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Bas Eickhout, Benedek Jávor, Davor Škrlec, Bart Staes

1	-
EFDD	Julia Reid

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani